

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Oktober 2024

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – oktober 2024

Mesec in leto izida: december 2024

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod	4
1 Plačilna bilanca	5
1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun	5
Blagovna menjava	5
Storitvena menjava	5
Primarni in sekundarni dohodki	6
1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	6
2 Zunanji dolg	7
3 Stanje mednarodnih naložb	7
4 Slike in tabele	9
4.1 Plačilna bilanca	9
Tekoči račun	10
Finančni račun	13
Plačilna bilanca po državah (četrtno)	14
4.2 Zunanji dolg	16
4.3 Stanje mednarodnih naložb	18
5 Metodologija	21
5.1 Metodološka pojasnila	21
5.2 Posamezni metodološki poudarki	21
Izkazovanje neposrednih naložb	21
Obravnava gotovinskih eur transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)	22
Ocena reinvestiranih dobičkov	22

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih desetih mesecih 2024 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 3,1 mrd EUR, kar je za 0,5 mrd EUR več kot v enakem obdobju 2023. **Storitvena in blagovna menjava sta ustvarili skupaj 3,9 mrd EUR presežka** (od tega večino storitvena menjava 3,1 mrd EUR), kar je za 0,2 mrd EUR več kot pred enim letom. Primarni in sekundarni dohodki so ustvarili skupaj 0,8 mrd EUR primanjkljaja, ki je bil nižji za 0,3 mrd EUR. **Oktobra 2024 je presežek tekočega računa dosegel 0,5 mrd EUR. Podobno kot vse mesece pred tem je večino presežka (59,6 %) prispevala storitvena menjava.** Salda primarnih in sekundarnih dohodkov sta oktobra 2024 izkazovala 0,1 mrd EUR primanjkljaja in sta dosegla podobno raven kot oktobra 2023. V zadnjih 12 mesecih je tekoči račun dosegel presežek v znesku 3,4 mrd EUR.

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih desetih mesecih 2024 dosegla 0,8 mrd EUR presežka, kar je za 0,2 mrd EUR več kot v enakem obdobju 2023. Izvoz se je medletno povečal za 1,4 %, uvoz pa za 0,9 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 102,2 %.

Z EU, ki predstavlja okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih desetih mesecih 2024 izkazoval primanjkljaj v znesku 0,3 mrd EUR, kar je za 0,1 mrd EUR nižji primanjkljaj kot v enakem obdobju leta 2023. Izvoz v države članice EU je v prvih desetih mesecih 2024 predstavljal 74,8 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 1,3 % oz. 0,3 mrd EUR. Izstopa povečanje izvoza na Hrvaško in sicer 0,4 mrd EUR, medtem ko se je najbolj zmanjšal izvoz v Avstrijo in Italijo (skupaj 0,7 mrd EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,3 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2023 povečal za 1,0 % oz. 0,3 mrd EUR. Največje povečanje uvoza izvira iz Nemčije (0,4 mrd EUR), medtem ko se je izraziteje zmanjšal uvoz iz Madžarske in Hrvaške (skupaj 0,2 mrd EUR).

Izstopa še 0,8 mrd EUR presežek z Rusko federacijo, ki se je povečal za 46 mio EUR glede na enako obdobje 2023 (iz naslova zmanjšanja uvoza). Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo [v spletni objavi podatkovnih serij Banke Slovenije](#).

Oktobra 2024 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,3 mrd EUR presežka in se je glede na oktober 2023 povečal za 0,2 mrd EUR. Izvoz se je povečal za 3,9 %, uvoz pa zmanjšal za 2,2 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih desetih mesecih 2024 znašal 3,1 mrd EUR in je ostal na podobni ravni kot v enakem obdobju leta 2023. Izvoz vseh storitev se je v prvih desetih mesecih 2024 medletno povečal za 4,1 %, uvoz pa za 5,5 %.

Najvišji pozitivni saldo so v obeh letih dosegle **transportne storitve**. V prvih desetih mesecih 2024 je ta znašal 1,5 mrd EUR, kar je za 34 mio EUR oz. 2,4 % več kot leto prej. Drugi najvišji pozitivni saldo z 0,7 mrd EUR so dosegle **storitve potovanj**, vendar

kar za 9,1 % oziroma 71 mio EUR manj kot v enakem obdobju 2023. **Gradbene storitve** so dosegle tretji največji presežek z 0,4 mrd EUR, ki je bil za 82 mio EUR oz. 16,3 % manjši kot v predhodnem letu.

Tudi v storitveni menjavi poteka v okviru EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter nastane pri tem glavnina presežka, ki je v prvih desetih mesecih 2024 dosegel 2,2 mrd EUR.

Oktobra 2024 je presežek storitev znašal 0,4 mrd EUR, kar je za 0,1 mrd EUR več kot oktobra 2023.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih desetih mesecih 2024 znašal 0,3 mrd EUR, in sicer predvsem zaradi primanjkljaja dohodkov od kapitala, ki je izkazoval 0,9 mrd EUR, medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek. Primanjkljaj primarnih dohodkov se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 0,2 mrd EUR, predvsem zaradi povečanja dohodkov od kapitala (največ so se povečali prejemki iz obresti). **Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih desetih mesecih 2024 znašal 0,5 mrd EUR** in je bil za 0,1 mrd EUR nižji kot v letu 2023. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država (0,3 mrd EUR), in sicer največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva Unije iz DDV in BND) ter deloma tudi iz socialnih prejemkov.

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega in kapitalskega računa skupaj izkazuje 3,2 mrd EUR neto financiranja tujine, ki se odraža v 2,1 mrd EUR visokem presežku finančnega računa. Statistična napaka znaša -1,1 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,9 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Oktobra je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje 0,5 mrd EUR presežka. V tem mesecu je bilo 0,2 mrd EUR neto prilivov iz vrednostnih papirjev, večinoma je šlo za nakupe tujih dolžniških vrednostnih papirjev s strani bank, ter dodatno izdajo obveznic države. Med večjimi odlivi pa izstopa 0,8 mrd EUR odliva gotovine in vlog, največ pri sektorju države.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki gotovine in vlog (1,7 mrd EUR) ter neposrednih naložb (0,6 mrd EUR). Analitični prikaz neposrednih naložb po smeri naložb v tem obdobju pokaže 0,7 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,3 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja neto odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bili vrednostni papirji (2,5 mrd EUR). Sledijo jim posojila (1,5 mrd EUR) ter rezervna imetja (0,5 mrd EUR).

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je oktobra 2024 znašal 60,3 mrd EUR, kar je 3,2 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je tako za 5,8 % nižja kot doseženi BDP leta 2023 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih štirih letih vse bolj negativen in je oktobra 2024 znašal -8,1 mrd EUR, kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine. Oktobra 2024 je bila do tujine neto zadolžena država (17,2 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 1,2 mrd EUR. V manjši meri so neto zadolženost do tujine izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino, medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila oktobra 2024 za 5,6 % višja kot pred enim letom. V tem obdobju so zadolženost do tujine najbolj povečale država (za 1,6 mrd EUR) ter centralna banka skupaj s komercialnimi bankami (oba sektorja skupaj za 1,4 mrd EUR). Dolg države je znašal 23,9 mrd EUR, kar predstavlja 39,6 % delež v celotnem dolgu, medtem ko znaša delež finančnega sektorja 28,7 % celotnega dolga. Vrednost dolga nefinančnega sektorja skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji predstavlja 31,7 % celotnega dolga in se je glede na leto prej zvišal za 0,2 mrd EUR. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (35,4 %) in gotovina in vloge (19,8 %).

Bruto terjatve do tujine so oktobra 2024 znašale 68,3 mrd EUR, kar je 7,5 % več kot pred enim letom. V tem obdobju je terjatve do tujine glede na predhodno leto najbolj povečal nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,5 mrd EUR), ki ima tudi sicer najvišjo vrednost terjatev (28,3 mrd EUR). Za 1,9 mrd EUR na 12,1 mrd EUR so terjatve povečale komercialne banke. Centralna banka je ohranila skoraj nespremenjeno raven terjatev (21,3 mrd EUR), podobno tudi država, ki ima sicer desetino vseh terjatev do tujine. Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (34,7 %) ter dolžniški vrednostni papirji (32,5 %).

Stanje mednarodnih naložb

Neto stanje mednarodnih naložb (imetja – obveznosti) se od neto zunanjega dolga razlikuje po tem, da zajema poleg dolžniških tudi lastniške in izvedene finančne instrumente. Konec tretjega četrtnetja 2024 (Q3 2024) je izkazovalo **neto upniško pozicijo do tujine** 4,6 mrd EUR, kar predstavlja 6,5 % BDP iz leta 2023. Neto pozicija je v primerjavi s predhodnim četrtnetjem (Q2 2024) višja za 0,5 mrd EUR, v primerjavi z Q3 2024 pa se je neto pozicija **povečala za 2,0 mrd EUR**. Boljša neto pozicija do tujine konec septembra 2024 glede na predhodno leto je večinoma posledica **transakcij (2,2 mrd EUR) in cenovnih sprememb (0,7 mrd EUR), tečajne spremembe pa so neto pozicijo poslabšale za 0,3 mrd EUR**.

Pregled neto pozicije do tujine **po posameznih instrumentih** konec Q3 2024 pokaže, da **neposredne naložbe izkazujejo negativno neto pozicijo**, saj nerezidenti vlagajo v Slovenijo **13,3 mrd EUR** več kot rezidenti v tujino. Stanje neto pozicije neposrednih

naložb konec Q3 2024 glede na leto prej (Q3 2023) izkazuje za 0,7 mrd EUR višje neto obveznosti. Konec septembra 2024 je bilo 53 % vseh imetij in 76 % vseh obveznosti iz naložb z državami EU, pri čemer imajo 26 % vseh neposrednih naložb slovenski vlagatelji na Hrvaškem, 20 % vseh tujih naložb pa predstavljajo investicije iz Avstrije.

Najvišjo pozitivno neto pozicijo do tujine konec septembra 2024 predstavljajo **ostale naložbe** (7,1 mrd EUR), ki so v primerjavi z letom prej nižje za 0,7 mrd EUR, ter naložbe v **lastniške vrednostne papirje** (6,7 mrd EUR) ki so za 1,2 mrd EUR višje kot ob koncu Q3 2023. Konec septembra 2024 je bilo največ slovenskih naložb v tuje lastniške vrednostne papirje iz EU (45 %) in ZDA (39 %). Podobna struktura je tudi na strani obveznosti, kjer 57 % vseh tujih vlagateljev prihaja iz EU, 38 % pa iz ZDA.

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje predstavljajo skoraj četrtno vseh imetij in obveznosti Slovenije do tujine, njihova neto pozicija pa je konec septembra 2024 prešla iz rahlo negativne (- 0,4 mrd EUR) v pozitivno (0,4 mrd EUR). Večina investorjev v slovenske dolžniške vrednostne papirje prihaja iz držav EU (85 %), podobno kot tudi domači vlagatelji večinoma (83 %) investirajo v vrednostne papirje izdajateljev iz držav EU.

Pregled neto pozicije do tujine po **posameznih sektorjih** pokaže, da je konec septembra 2024 največji neto dolžnik do tujine država S.13 (15,5 mrd EUR), kateremu sledijo nefinančne družbe S.11 z 13,5 mrd EUR neto negativne pozicije do tujine. Po drugi strani pa med neto vlagatelji v tujino izstopajo centralna banka in banke (skupaj 13,4 mrd EUR), ostale finančne družbe (11,4 mrd EUR) ter prebivalstvo in nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (skupaj 8,3 mrd EUR). Glede na leto prej je neto dolg države višji za 1,0 mrd EUR, banke in centrala banka so skupaj prav tako poslabšale neto pozicijo za 1,0 mrd EUR. Na izboljšanje neto pozicije so najbolj vplivali ostali finančni sektorji (S.123 do S.129) z zneskom 3,1 mrd EUR, med njimi predvsem investicijski skladi (1,4 mrd EUR).

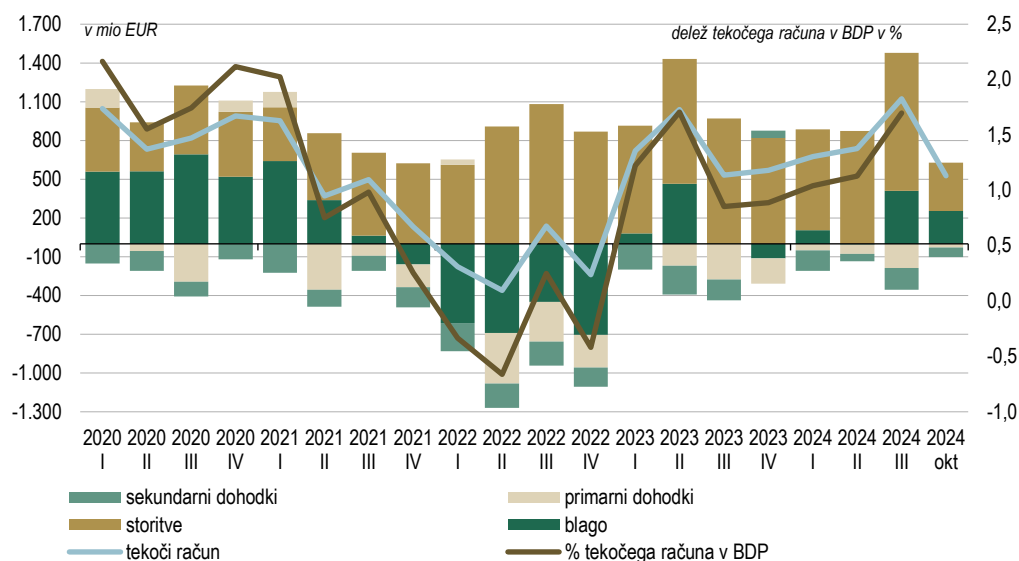
4.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

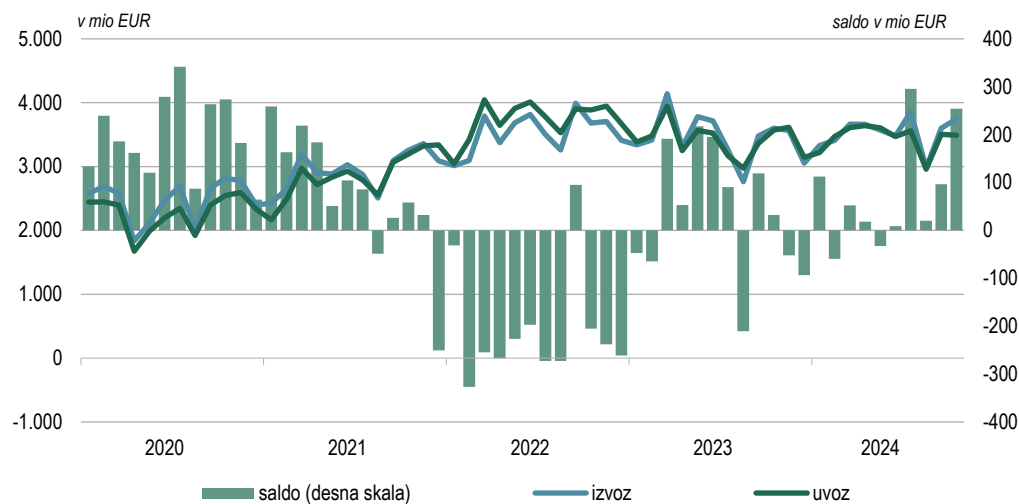
		predhodni podatki, 13. 12. 2024			tokovi v mio EUR	
		januar - oktober		zadnjih 12 mesecev	oktober	
		2023	2024		2023	2024
I.	Tekoči račun	2.536,0	3.063,1	3.385,4	245,5	525,7
1.	Blago	576,0	765,8	620,4	32,0	254,1
1.1.	Izvoz blaga	34.802,7	35.292,9	41.910,3	3.602,2	3.744,2
1.2.	Uvoz blaga	34.226,7	34.527,1	41.289,9	3.570,2	3.490,1
2.	Storitve	3.061,3	3.094,3	3.621,6	292,3	374,5
2.1.	Izvoz storitev	9.895,2	10.300,6	12.311,0	1.014,1	1.123,1
2.2.	Uvoz storitev	6.833,8	7.206,4	8.689,4	721,8	748,7
3.	Primarni dohodki	-500,8	-339,7	-476,7	-59,1	-28,9
3.1.	Prejemki	2.492,0	2.639,4	3.184,4	256,3	244,0
3.2.	Izdatki	2.992,8	2.979,1	3.661,0	315,4	272,9
4.	Sekundarni dohodki	-600,5	-457,3	-379,9	-19,8	-74,0
4.1.	Prejemki	1.259,0	1.470,1	1.945,4	167,7	117,0
4.2.	Izdatki	1.859,4	1.927,4	2.325,3	187,4	190,9
II.	Kapitalski račun	76,0	-82,3	-150,3	47,1	-27,0
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-99,3	9,9	-268,5	-6,9	-15,7
2.	Kapitalski transferi	175,3	-92,2	118,2	54,0	-11,3
III.	Finančni račun	2.505,1	2.487,3	2.142,3	572,7	531,2
1.	Neposredne naložbe	-499,4	-508,5	-581,1	72,4	71,7
	Imetja	837,7	1.179,6	1.107,5	146,8	358,7
	Obveznosti	1.337,1	1.688,2	1.688,6	74,4	287,0
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-478,7	2.281,8	2.507,9	496,6	-170,4
	Imetja	1.721,0	3.666,6	3.785,6	315,0	408,1
	Obveznosti	2.199,7	1.384,7	1.277,8	-181,6	578,5
3.	Finančni derivativi	96,5	-134,9	-93,7	11,2	-5,9
4.	Ostale naložbe	3.318,1	550,3	77,4	-33,5	634,8
4.1.	Imetja	6.335,0	539,3	-7,6	96,7	983,5
	Ostali lastniški kapital	-1,8	16,0	14,5	1,3	0,0
	Gotovina in vloge	5.294,9	-334,8	-482,9	-218,8	918,3
	Posojila	97,2	-131,7	-51,3	27,1	-18,9
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	66,5	-23,3	-20,2	1,5	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	847,6	852,9	315,0	229,0	184,8
	Ostale terjatve	30,7	160,1	217,3	56,6	-100,7
4.2.	Obveznosti	3.017,0	-11,0	-85,0	130,2	348,6
	Ostali lastniški kapital	6,5	0,0	-0,6	0,1	0,0
	Gotovina in vloge	1.582,5	1.020,0	1.271,5	31,6	103,6
	Posojila	1.710,9	-1.066,2	-1.576,5	116,4	27,9
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	32,9	-13,9	-6,1	3,9	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	-403,6	132,6	160,3	-54,6	237,0
	Ostale obveznosti	82,1	-85,6	67,5	29,5	-22,7
	Posebne pravice črpanja (SDR)	5,6	2,1	-1,2	3,3	2,8
5.	Rezervna imetja	68,7	298,5	231,8	26,0	0,9
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-1,6	-98,3	-100,2	4,1	-3,1
	Gotovina in vloge	0,8	-3,3	-0,2	-0,3	-0,6
	Vrednostni papirji	70,5	308,1	240,3	22,9	4,3
	Finančni derivativi	-1,1	-1,0	-1,1	-0,7	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-106,9	-493,5	-1.092,7	280,1	32,4

Tekoči račun

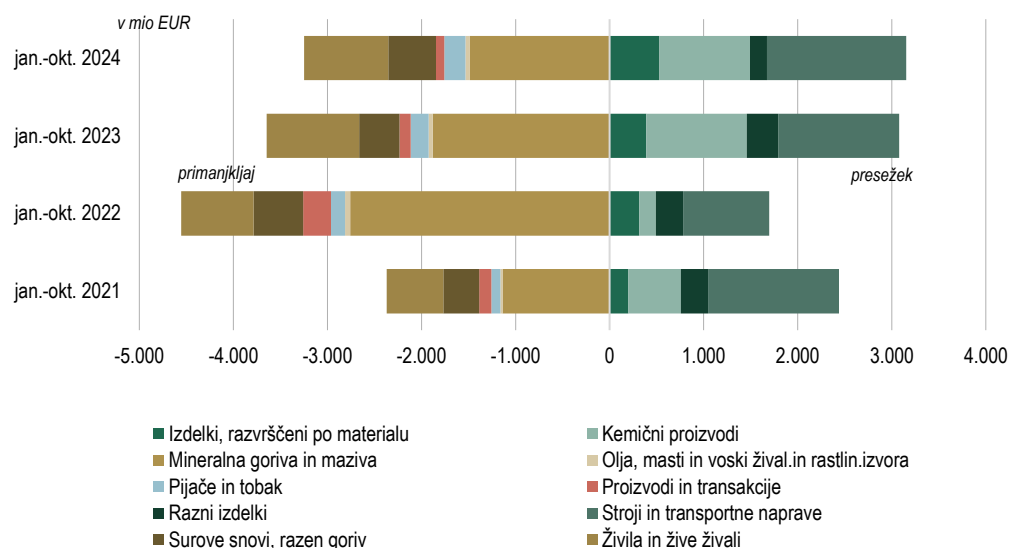
Slika 1: Tekoči račun - Struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago - Izvoz in uvoz blaga

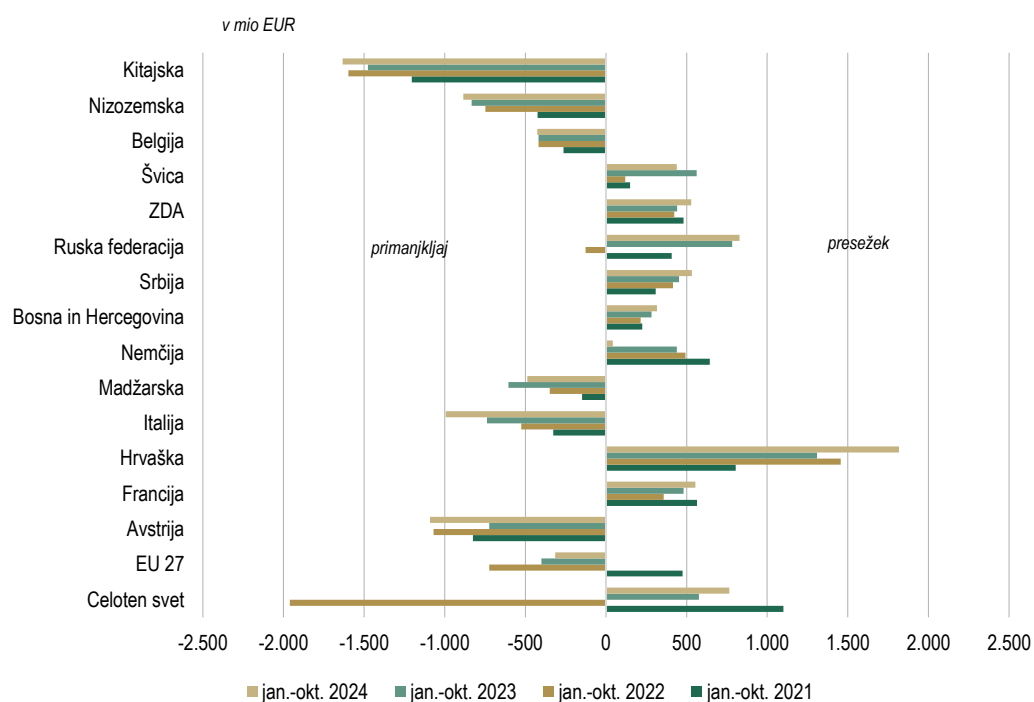

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1

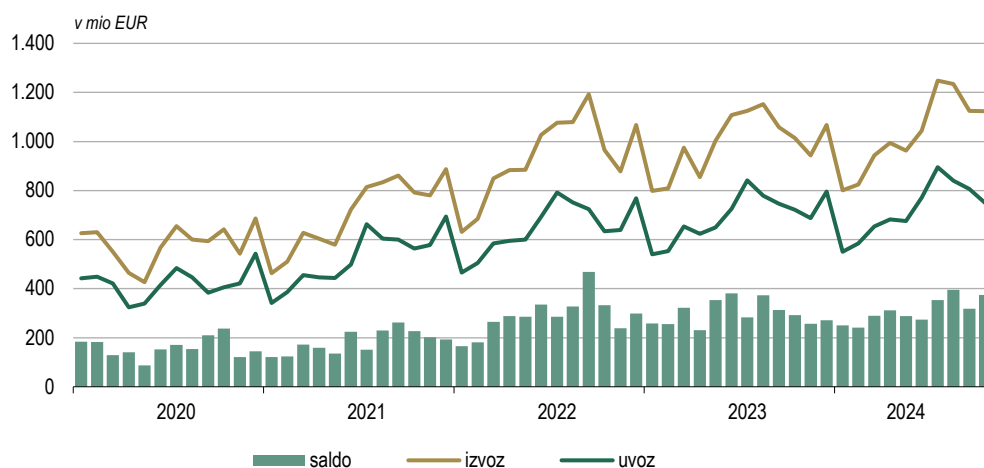
Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

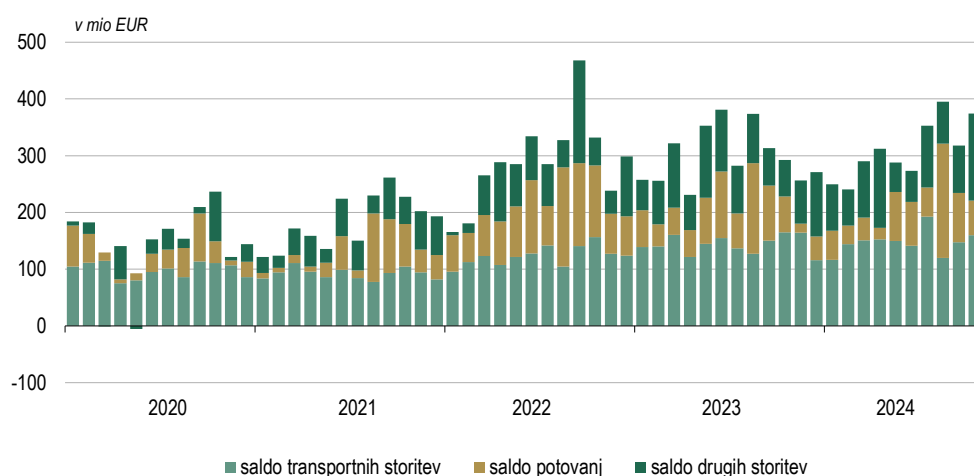

Vir: Banka Slovenije

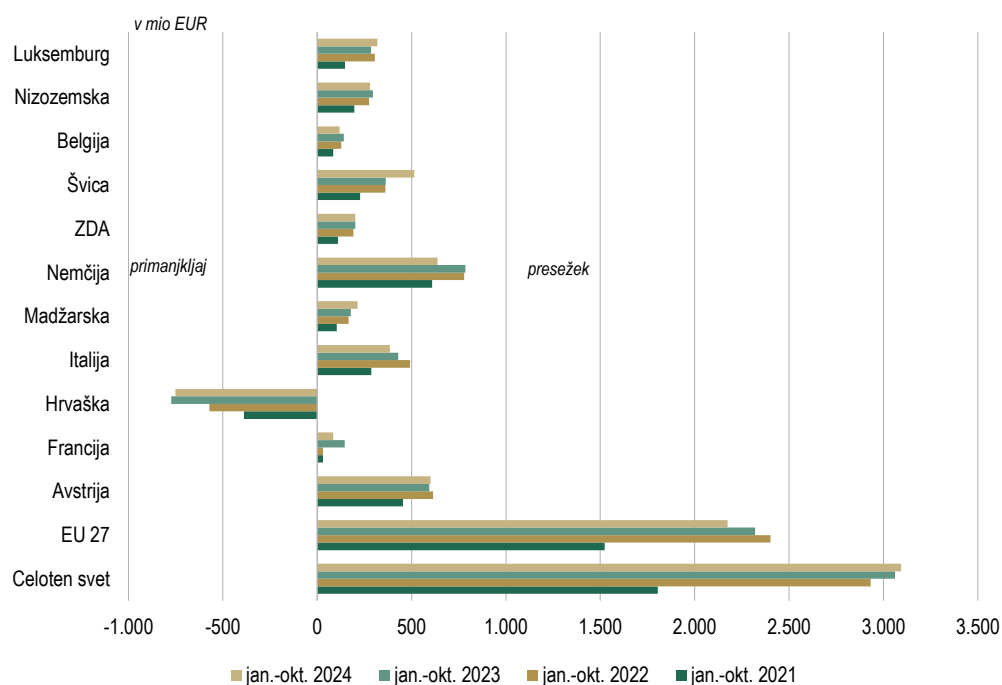
Slika 5: **Storitve - Izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Saldo potovanj, transportnih in drugih storitev**

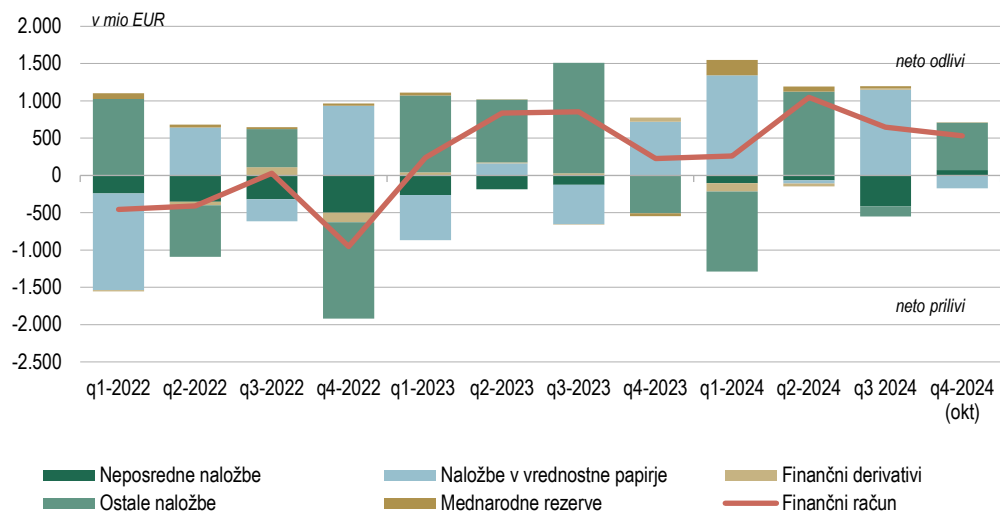
Slika 7: **Saldo menjave storitev po državah**

Vir: Banka Slovenije

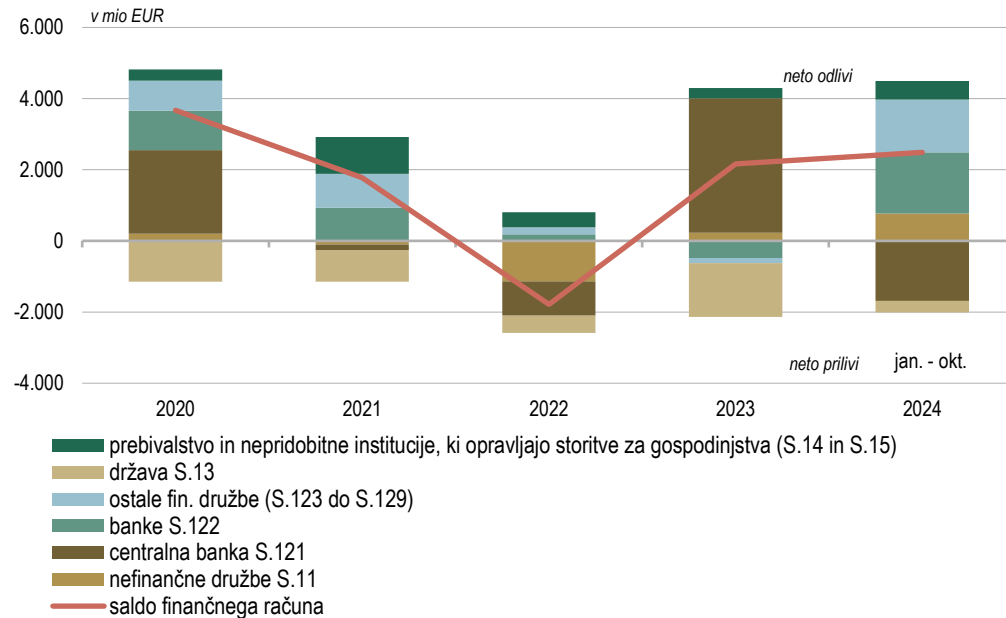
Finančni račun

Slika 8: Neto instrumenti
finančnega računa

Vir: Banka Slovenije

Slika 9: Sektorska členitev
saldo finančnega računa

Vir: Banka Slovenije

Tabela 2: **Neposredne naložbe**

	januar-oktober		zadnjih 12 me- secev	oktober	
v mio EUR	2023	2024		2023	2024
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-499,4	-508,5	-581,1	72,4	71,7
Imetja	837,7	1.179,6	1.107,5	146,8	358,7
Lastniški kapital	119,4	227,8	288,5	-70,5	38,3
Reinvestirani dobički	327,0	177,2	242,7	32,7	42,6
Dolžniški instrumenti	391,3	774,6	576,4	184,7	277,7
Obveznosti	1.337,1	1.688,2	1.688,6	74,4	287,0
Lastniški kapital	496,8	395,8	387,6	20,1	2,5
Reinvestirani dobički	703,4	427,0	567,7	70,3	76,5
Dolžniški instrumenti	136,8	865,3	733,3	-16,1	208,1
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-499,4	-508,5	-581,1	72,4	71,7
Domače v tujini	632,1	550,9	709,8	4,3	67,7
Lastniški kapital	119,4	227,8	288,5	-70,5	38,3
Reinvestirani dobički	327,0	177,2	242,7	32,7	42,6
Dolžniški instrumenti	185,7	145,9	178,7	42,1	-13,3
Tuje v Sloveniji	1.131,5	1.059,4	1.290,9	-68,2	-4,0
Lastniški kapital	496,8	395,8	387,6	20,1	2,5
Reinvestirani dobički	703,4	427,0	567,7	70,3	76,5
Dolžniški instrumenti	-68,8	236,5	335,7	-158,6	-82,9

Plačilna bilanca po državah (četrletno)

Tabela 3: **Saldo tekočega računa in podbilanc po državah**

v mio EUR, januar - september	Tekoči račun		Blago		Storitve		Primarni dohodki		Sekundarni dohodki	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	2.290,5	2.537,4	543,9	511,7	2.769,1	2.719,8	-441,8	-310,8	-580,7	-383,3
EU 27	678,0	778,0	-339,5	-360,3	2.087,1	1.930,4	-654,0	-488,0	-415,6	-304,1
Avstrija	-289,2	-604,4	-648,5	-994,3	522,0	529,5	16,2	23,1	-179,0	-162,7
Italija	-296,7	-644,6	-601,8	-943,7	390,8	343,0	-97,1	-53,1	11,5	9,1
Francija	573,3	587,8	443,6	515,3	123,0	76,5	2,7	-8,3	4,0	4,3
Nemčija	1.108,5	670,6	371,0	21,9	721,8	576,3	-53,3	-45,3	69,0	117,7
Hrvaška	210,0	707,7	1.193,1	1.679,2	-728,1	-705,7	-144,4	-144,9	-110,6	-120,9
Druge evropske dr- žave z EFTO	2.933,2	2.949,7	2.720,2	2.528,0	318,0	472,8	106,0	96,3	-210,9	-147,4
Bosna in Hercegovina	110,1	123,1	249,5	284,1	-93,0	-93,3	46,6	31,0	-93,0	-98,7
Črna gora	75,1	114,8	98,4	106,9	-35,5	-3,4	17,7	15,7	-5,5	-4,4
Srbija	508,0	504,3	403,2	465,4	48,9	34,5	138,9	87,5	-82,9	-83,2
Makedonija	137,6	105,1	81,7	71,9	2,4	-1,2	60,6	41,2	-7,2	-6,8
Združeno kraljestvo	432,4	497,6	435,9	461,2	25,9	59,5	-29,4	-29,0	0,0	5,9
Ruska federacija	732,2	749,1	715,4	737,4	-20,1	-23,2	37,2	34,4	-0,4	0,4
Ukrajina	147,6	174,6	139,4	138,9	22,2	27,3	3,2	12,2	-17,2	-3,8
Belorusija	75,4	91,2	65,6	87,3	-0,3	-1,9	10,1	5,9	-0,1	-0,1
Švica	627,0	687,9	533,2	336,9	314,8	419,6	-240,1	-142,8	19,1	74,1
ZDA	622,2	670,7	388,4	472,9	181,9	188,1	13,6	1,0	38,3	8,8
Druge države in ne- razporejeno	-1.942,9	-1.861,0	-2.225,1	-2.128,9	182,1	128,5	92,6	80,0	7,5	59,4

Tabela 4: Izbrani instrumenti finančnega računa plačilne bilance po državah

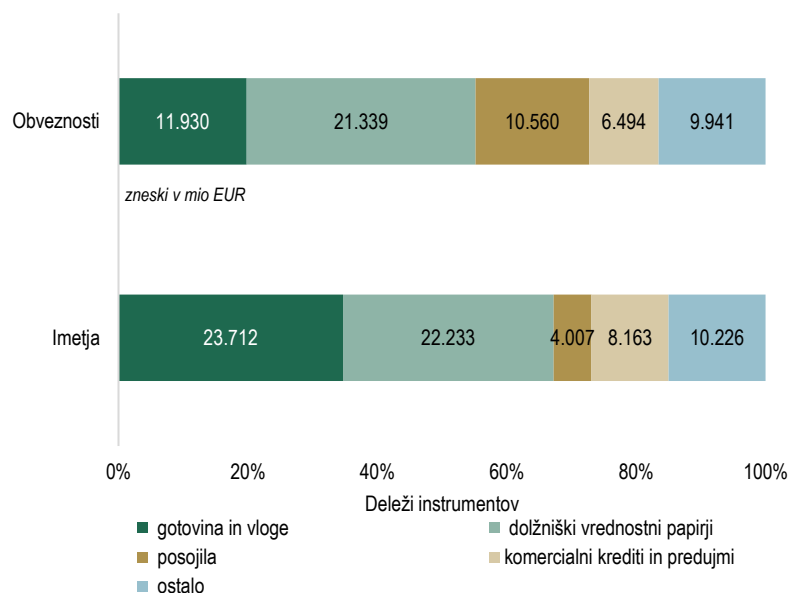
v mio EUR, januar - september	NEPOSREDNE NALOŽBE				NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE				OSTALE NALOŽBE			
	Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	690,9	820,9	1.262,7	1.401,1	1.406,0	3.258,5	2.381,3	806,3	6.238,3	-444,1	2.886,7	-359,6
EU 27	182,9	419,5	906,3	864,0	1.235,7	2.642,9	801,3	320,7	6.256,8	-807,0	2.393,5	-459,6
Avstrija	-10,9	36,1	130,6	162,6	29,3	173,0	-217,1	1.336,8	172,6	45,5	11,1	-47,1
Italija	6,9	15,5	68,7	-14,5	-84,9	-19,7	-0,1	-2,8	-40,0	138,8	-64,8	-75,6
Francija	40,1	-21,8	19,1	-85,5	469,9	574,1	-6,0	-44,2	-631,1	566,5	122,9	-118,1
Nemčija	62,9	56,5	239,9	165,0	425,7	37,0	1.433,0	-7,1	9,6	-203,5	310,6	-44,4
Irska	7,4	40,3	-13,3	-7,8	29,4	101,5	0,0	0,0	44,0	58,6	30,2	26,1
Grčija	3,7	16,5	-6,7	-13,4	-21,5	-15,3	0,0	0,0	-9,4	27,2	4,8	-1,0
Hrvaška	211,3	170,0	48,8	93,7	-16,4	70,7	-29,1	-17,6	16,7	85,7	33,1	-83,1
Druge evr. drž. z EFTO	492,5	349,7	38,1	337,6	-62,7	40,5	-11,9	39,9	-143,5	312,0	235,5	104,7
BIH	23,5	76,6	-33,0	11,6	-0,9	-0,9	-7,2	-9,7	-29,1	10,6	27,4	82,3
Črna gora	-0,6	3,8	7,1	-4,0	0,2	-0,3	0,1	0,3	5,0	-14,4	1,1	31,4
Srbija	162,3	42,8	6,8	50,2	3,8	7,7	0,0	60,3	-39,4	117,3	38,2	64,8
Makedonija	58,0	11,1	17,7	9,8	-15,1	0,7	-0,3	0,4	-15,0	23,0	-15,5	1,8
Združeno kraljestvo	18,1	-3,3	-33,3	14,5	18,4	11,9	-5,4	-12,0	21,1	44,8	511,3	-104,6
Ruska federacija	174,9	193,9	-16,1	5,0	-10,6	-8,3	0,9	0,2	26,6	26,3	-11,2	-26,9
Ukrajina	2,8	5,9	1,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,0	3,1	5,9	0,8
Belorusija	9,7	5,3	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,0	-0,2	8,6	34,9
Švica	-5,8	0,8	88,2	228,9	-62,1	-34,9	-0,2	0,5	-84,1	79,8	-322,7	-1,3
ZDA	-2,3	13,9	-8,0	8,8	133,0	500,8	0,0	-0,6	-14,2	-37,0	164,8	-98,5
Druge drž. in nerazp.	17,9	37,8	326,3	190,7	100,0	74,2	1.591,9	446,2	139,2	87,9	92,9	93,8

4.2 Zunanji dolg

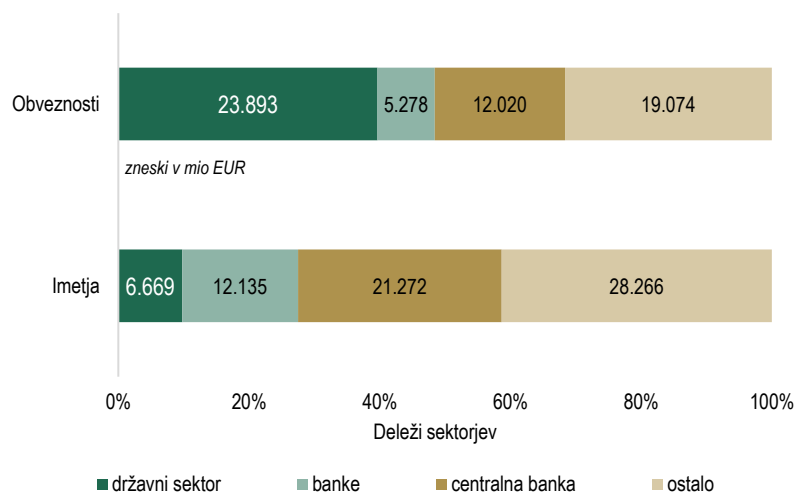
Tabela 5: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	30.09.2024	31.10.2024
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.171	59.540	59.300	60.264
1. Državni sektor	20.076	21.782	21.725	22.327	23.008	23.784	23.165	23.410	23.893
1.1. Kratkoročni	1.960	2.437	2.705	3.005	2.445	2.462	2.385	2.305	2.268
Dolžniški vrednostni papirji	42	56	68	44	20	14	10	0	0
Posojila	1.070	1.366	1.428	1.995	1.372	1.374	1.394	1.269	1.228
Komercialni krediti in predujmi	65	74	122	103	78	82	99	102	105
Ostale dolžniške obveznosti	782	942	1.087	863	975	992	881	934	935
1.2. Dolgoročni, od tega	18.116	19.345	19.020	19.322	20.564	21.322	20.781	21.105	21.625
Dolžniški vrednostni papirji	15.253	16.491	16.159	16.466	17.404	18.182	17.626	17.950	18.355
Posojila	2.848	2.838	2.838	2.833	3.137	3.132	3.126	3.127	3.242
2. Centralna banka	9.273	9.539	9.839	10.599	11.135	11.043	11.402	11.948	12.020
2.1. Kratkoročni, od tega	8.295	8.571	8.880	9.627	10.182	10.083	10.440	10.999	11.056
Gotovina in vloge	8.262	8.571	8.880	9.627	10.123	10.083	10.439	10.989	11.056
2.2. Dolgoročni, od tega	978	968	959	972	952	960	962	949	964
Posebne pravice črpanja	978	968	959	972	952	960	962	949	964
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	4.214	4.444	5.244	5.242	5.007	5.205	5.784	5.365	5.278
3.1. Kratkoročni, od tega	1.043	1.145	1.191	1.166	961	1.321	1.120	1.070	1.034
Gotovina in vloge	805	879	918	933	694	869	751	764	792
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	226	228	254	202	236	337	323	250	185
Ostale dolžniške obveznosti	12	38	19	31	31	115	46	56	56
3.2. Dolgoročni, od tega	3.171	3.299	4.053	4.076	4.046	3.884	4.664	4.295	4.244
Gotovina in vloge	29	34	75	76	99	95	47	72	83
Dolžniški vrednostni papirji	1.431	1.565	2.316	2.302	2.289	2.136	2.954	2.736	2.674
Posojila	1.674	1.666	1.629	1.663	1.620	1.624	1.634	1.460	1.459
Ostale dolžniške obveznosti	30	29	32	34	28	28	27	26	27
4. Ostali sektorji	12.117	12.833	12.470	12.377	12.250	12.407	12.404	11.468	11.753
4.1. Kratkoročni, od tega	7.507	7.595	7.159	7.190	7.108	7.269	7.316	7.048	7.305
Dolžniški vrednostni papirji	15	15	13	13	13	13	0	0	0
Posojila	783	826	805	753	730	711	705	720	738
Komercialni krediti in predujmi	6.460	6.512	6.115	6.189	6.120	6.314	6.373	6.090	6.341
Ostale dolžniške obveznosti	249	242	225	235	245	231	237	238	227
4.2. Dolgoročni, od tega	4.610	5.237	5.311	5.188	5.142	5.138	5.088	4.420	4.448
Dolžniški vrednostni papirji	203	203	202	202	200	201	203	280	310
Posojila	3.936	4.561	4.629	4.500	4.443	4.518	4.466	3.708	3.708
Komercialni krediti in predujmi	25	34	34	42	44	44	45	50	48
Ostale dolžniške obveznosti	446	439	445	444	455	375	374	382	382
5. NN: medpodjetniška posojila	6.131	6.219	6.343	6.620	6.437	6.732	6.785	7.110	7.321
Neto zunanji dolg	-3.344	-3.554	-4.457	-5.737	-5.449	-5.823	-7.197	-7.473	-8.077
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.171	59.540	59.300	60.264
Javni in javno garantirani dolg	30.801	32.736	32.970	34.290	35.500	36.154	35.868	36.628	37.184
Negarantirani zasebni dolg	21.009	22.081	22.651	22.876	22.338	23.017	23.672	22.672	23.081

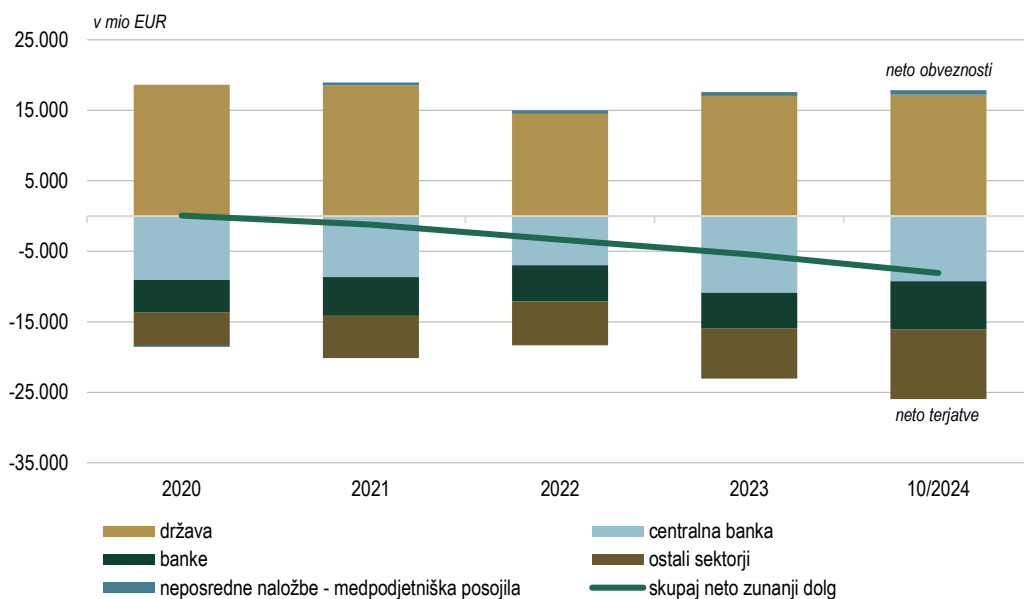
Slika 10: Imetja in obveznosti zunanjega dolga glede na vrsto instrumenta v % - oktober 2024

Slika 11: Imetja in obveznosti zunanjega dolga glede na sektor v % - oktober 2024

Slika 12: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

Vir: Banka Slovenije

4.3 Stanje mednarodnih naložb

Tabela 6: Stanje mednarodnih naložb Slovenije in spremembe kot posledica transakcij plačilne bilance in drugih sprememb konec leta/četrtertletja

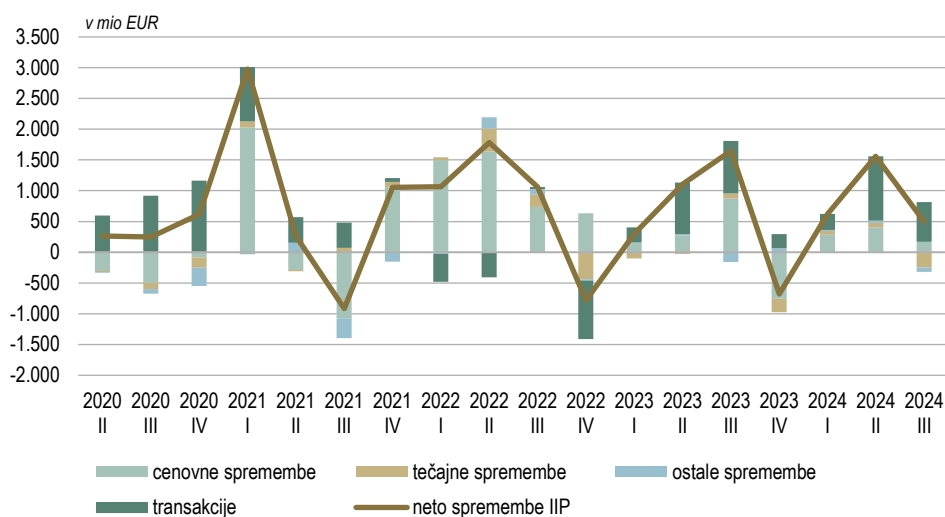
	2022	2023	2024 I	2024 II					2024 III	
	stanje	stanje	stanje	stanje	transak- cije	cenovne spre- membe	tečajne spre- membe	ostale spre- membe	stanje	delež v BDP v %
v mio EUR										
Neto pozicija	-892	1.484	2.108	3.667	649	169	-245	-76	4.163	6,5
od tega; Neposredne naložbe	-11.681	-12.697	-12.675	-12.738	-413	0	-18	-122	-13.290	-20,8
od tega; Naložbe v vrednostne papirje	4.440	4.213	5.727	5.968	1.151	108	-162	63	7.126	11,1
od tega; Ostale naložbe	3.925	7.157	6.000	7.209	-135	0	-3	-14	7.056	11,0
Imetja	72.718	82.834	85.631	88.185	-249	783	-349	222	88.592	138,5
Neposredne naložbe	13.034	13.935	14.458	14.770	13	0	-31	25	14.777	23,1
Lastniški kapital in r.d.	7.395	8.064	8.181	8.345	44	0	0	0	8.388	13,1
Dolžniški instrumenti	5.639	5.870	6.278	6.425	-31	0	-31	25	6.389	10,0
Vrednostni papirji	23.514	26.767	29.430	30.224	682	712	-205	62	31.475	49,2
Lastniški VP	4.147	5.088	5.822	6.227	98	157	-162	10	6.330	9,9
Delnice investicijskih skladov	2.983	3.315	3.407	3.564	91	102	-30	39	3.766	5,9
Dolžniški VP	16.384	18.364	20.202	20.432	493	453	-13	14	21.379	33,4
Dolgoročni	15.775	16.978	18.938	19.259	393	437	-12	14	20.092	31,4
Kratkoročni	609	1.386	1.264	1.172	100	15	-1	0	1.287	2,0
Finančni derivativi	1.344	1.310	1.329	1.387	7	6	0	-3	1.397	2,2
Ostala imetja	32.689	38.668	37.981	39.260	-976	0	-52	138	38.370	60,0
od tega; Gotovina in vloge	18.798	24.022	22.723	23.716	-930	0	-13	11	22.784	35,6
od tega; Posojila	3.968	4.105	4.057	4.058	-63	0	-6	29	4.019	6,3
od tega; Komercialni krediti	6.796	7.235	7.837	7.997	-86	0	-26	92	7.978	12,5
Rezervna imetja	2.137	2.155	2.433	2.544	25	65	-62	0	2.572	4,0
Obveznosti	73.610	81.350	83.523	84.518	-898	614	-104	298	84.428	132,0
Neposredne naložbe	24.715	26.631	27.133	27.508	426	0	-13	147	28.068	43,9
Lastniški kapital in r.d.	18.584	20.195	20.401	20.723	234	0	0	0	20.957	32,8
Dolžniški instrumenti	6.131	6.437	6.732	6.785	192	0	-13	147	7.110	11,1
Vrednostni papirji	19.074	22.554	23.704	24.256	-469	604	-42	-1	24.348	38,1
Lastniški VP	2.079	2.566	3.088	3.390	-1	-80	0	-1	3.308	5,2
Delnice investicijskih skladov	51	62	69	73	2	0	0	0	74	0,1
Dolžniški VP	16.944	19.926	20.547	20.793	-470	683	-42	1	20.966	32,8
Dolgoročni	16.887	19.893	20.519	20.783	-460	683	-42	1	20.966	32,8
Kratkoročni	57	33	28	10	-10	0	0	0	0	0,0
Finančni derivativi	1.057	654	706	703	-15	11	0	-1	698	1,1
Ostale naložbe	28.764	31.511	31.981	32.051	-840	0	-49	152	31.314	49,0
od tega; Gotovina in vloge	9.096	10.916	11.047	11.237	593	0	-1	-2	11.826	18,5
od tega; Posojila	10.537	11.537	11.695	11.649	-1.145	0	-1	30	10.532	16,5
od tega; Komercialni krediti	6.555	6.251	6.441	6.518	-364	0	-28	116	6.243	9,8

Tabela 7: Stanje mednarodnih naložb – geografska razčlenitev izbranih postavk v % glede na celoto, razen če ni drugače označeno

Q3 2024

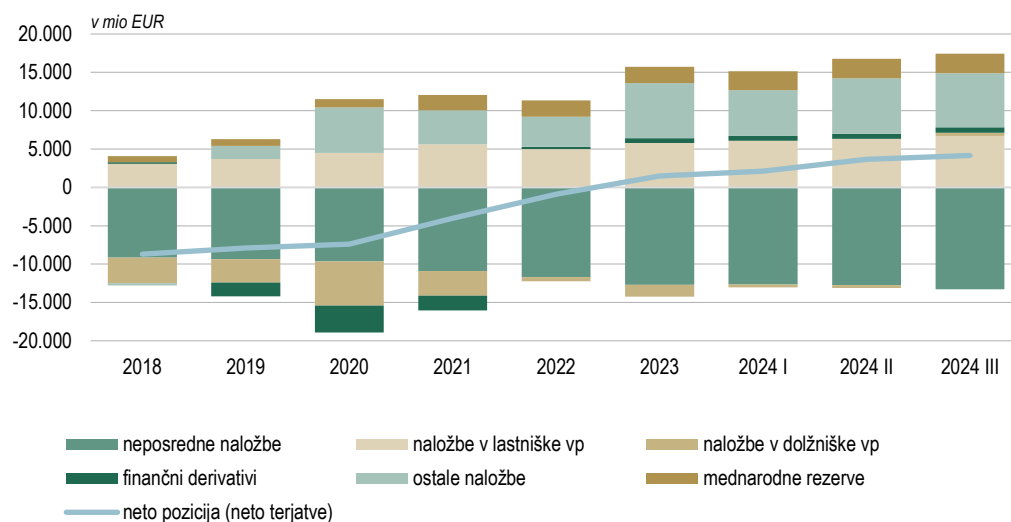
	Svet	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	EU 27	Avstrija	Belgija	Hrvaška	Luksemburg	Nemčija	Združene države	Srbija	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	Ostale države (Svet - EU27-ZDA-Srbija - (RU+BY+UA))
	v mio EUR		v %									
Neposredne naložbe												
Imetja	14.777	907	53	5	1	26	0	6	2	14	6	24
Obveznosti	28.068	157	76	20	1	7	10	10	1	2	1	20
Vrednostni papirji												
Imetja	31.475	3	72	4	4	1	6	9	17	0	0	11
Lastniški	10.096	2	45	5	0	1	10	5	39	0	0	16
Dolžniški	21.379	1	85	4	6	1	4	11	6	0	0	9
Obveznosti	24.348	1	79	9	28	4	30	0	5	0	0	15
Lastniški	3.383	1	57	14	0	25	7	1	38	0	0	5
Dolžniški	20.966	0	83	8	32	0	34	0	0	0	0	17
Ostale naložbe												
Imetja	38.370	289	82	6	1	3	1	7	1	2	1	13
Obveznosti	31.314	174	82	8	1	2	1	8	1	1	1	15

Slika 13: Spremembe neto stanja mednarodnih naložb

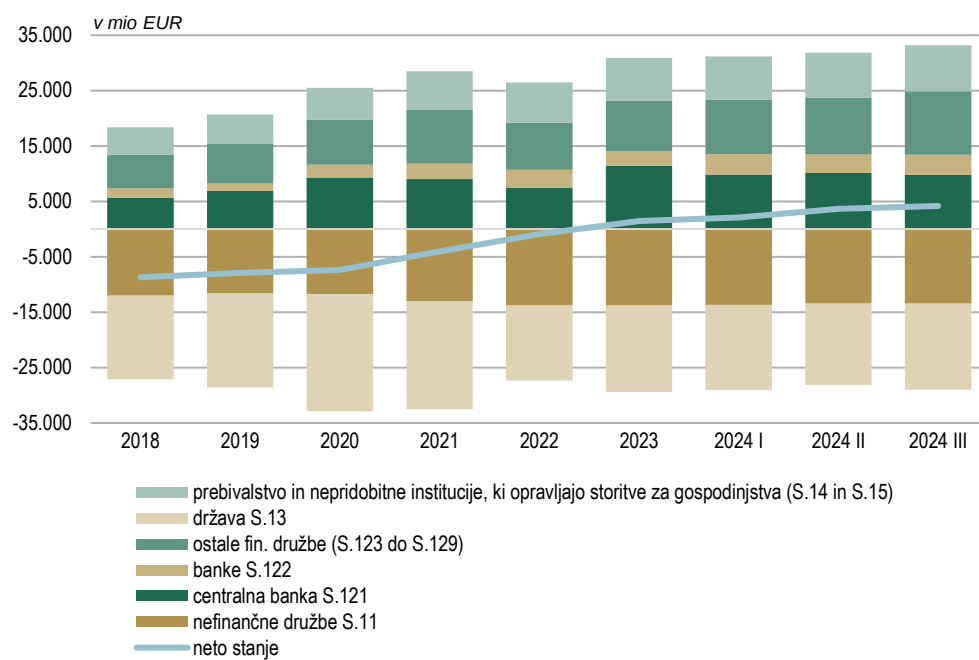
Vir: Banka Slovenije

Slika 14: Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po instrumentih

Vir: Banka Slovenije

Slika 15: Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po sektorjih

Vir: Banka Slovenije

5.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva ter nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov in finančnih derivativov.

5.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** ter **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 9). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 2 na strani 14.

Okvir 1: **Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb**

I. SMER NALOŽBE

1 Neto neposredne naložbe (2-11)

2 Slovenske neposredne naložbe v tujini (3+4)

3 Lastniški kapital

4 Dolžniški instrumenti/neto (5-8)

5 Imetja (6+7)

6 Med direktno povezanimi družbami

7 Med sestrskimi družbami (nadzor rezidenta)

8 Obveznosti (9+10)

9 Med direktno povezanimi družbami

10 Med sestrskimi družbami (nadzor rezidenta)

11 Tuje neposredne naložbe v Sloveniji (12+13)

12 Lastniški kapital

13 Dolžniški instrumenti/neto (17-14)

14 Imetja (15+16)

15 Med direktno povezanimi družbami

16 Med sestrskimi družbami (nadzor nerezidenta)

17 Obveznosti (18+19)

18 Med direktno povezanimi družbami

19 Med sestrskimi družbami (nadzor nerezidenta)

II. IMETJA/OBVEZNOSTI

Neto neposredne naložbe (B-J)

Neposredne naložbe/imetja (C+D)

Lastniški kapital

Dolžniški instrumenti/imetja (E+F+G)

Direktni vlagatelji

Prejemniki naložb

Sestrške družbe (H+I)

Končna družba nadzora je rezident

Končna družba nadzora je nerezident

Neposredne naložbe/obveznosti (K+L)

Lastniški kapital

Dolžniški instrumenti/obveznosti (M+N+O)

Direktni vlagatelji

Prejemniki naložb

Sestrške družbe (P+R)

Končna družba nadzora je rezident

Končna družba nadzora je nerezident

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

R

Obravnavanje gotovinskih eur transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oz. obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost in terjatve/gotovina in vloge/prebivalstvo/kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2024 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).